

ДОВЖУК ВИКТОРИЯ

кандидат фармацевтических наук,
доцент,
доцент кафедры организации и
экономики фармации
Национальный медицинский
университет имени А. А. Богомольца,
г. Киев, Украина

РАЗРАБОТКА И ВНЕДРЕНИЕ НАУЧНО-МЕТОДИЧЕСКИЙ КОМПЛЕКС СПЕЦИАЛЬНЫЕ УЧЕБНЫЕ ДИСЦИПЛИНЫ ФОРМИРОВАНИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ МАГИСТР ФАРМАЦИИ В УСЛОВИЯХ ЕВРОИНТЕГРАЦИИ

В статье раскрыто обоснование проектирования образовательного процесса формирования профессиональной компетентности магистров фармации в системе профессиональной подготовки, модернизации содержания с учетом ее интегрированной структуры, путем разработки и внедрения научно-методического комплекса специальных учебных дисциплин формирования профессиональной компетентности магистров фармации в условиях евроинтеграционных изменений.

Актуальным является обеспечение теоретико-методического основания формирования профессиональной компетентности в условиях евроинтеграционных модернизационных изменений в системе профессиональной подготовки современных магистров фармации, поскольку формирование ее составляющих в высшей фармацевтической образовании Украины на основе внедрения передового опыта организации профессиональной подготовки в университетах стран ЕС и ближайших стран Центральной и Восточной Европы способствует совершенствованию подготовки конкурентно способных выпускников, адаптированных к европейскому рынку труда.

По результатам проведенного теоретического исследования установлено, что важными аспектами, которые способствуют совершенствованию магистерской подготовки, является интеграция фармацевтического образования в европейское образовательное пространство, предусматривает обоснование, внедрение необходимых модернизационных изменений в дидактике специальных фармацевтических дисциплин, улучшит качество образовательного процесса, формирование соответствующих навыков и профессиональной компетентности магистров фармации.

Определено, что в процессе профессиональной подготовки магистров фармации важным фактором является проектирование, разработка и внедрение научно-методического обеспечения, включая отраслевые инновации,

неможливе без вивчення та систематичного аналізу кращих міжнародних практик фармацевтичної галузі і фармацевтичної освіти.

Стратегічні напрями розвитку фармацевтичного виробництва як у найближчі, так і в наступні роки: оптимізація структур на основі здійснення реструктуризації, впровадження інноваційної моделі економічного зростання, швидкий розвиток конкурентоспроможної високотехнологічної галузі промислової фармації, поліпшення параметрів якості фармацевтичної продукції.

У сучасних умовах завдяки дослідженням життєвого циклу фармацевтичного препарату і його трансформації на ринку, у жорстких конкурентних умовах, трансформація значущості культури управління та проблем її формування загострюється. Відповідність запитам суспільства щодо професійної компетентності магістрів фармації є визначальною, оскільки це питання потребує кардинальних змін у задоволенні потреб ринку праці, в системі професійної підготовки, завдяки формуванню професійної компетентності. Передовий досвід фармацевтичної освіти та ефективне функціонування глобальної системи вищої фармацевтичної освіти в університетах країн Центральної та Східної Європи є опорним у введенні модернізаційних змін у систему викладання професійних фармацевтичних дисциплін.

Висновки. Перспективи подальших досліджень. За результатами здійсненого дослідження встановлено, що важливими аспектами, які сприяють вдосконаленню магістерської підготовки, є інтеграція фармацевтичної освіти в європейський освітній простір, що передбачає дослідження, впровадження необхідних модернізаційних змін у дидактику спеціальних фармацевтичних дисциплін, які поліпшать освітній процес професійної підготовки магістрів, формування відповідних навичок та професійної компетентності.

У процесі професійної підготовки магістрів фармації важливим фактором є проектування, розробка й впровадження науково-методичного забезпечення, що включає галузеві інновації, результати наукових досліджень вдосконалення фармацевтичного виробництва, стратегій розвитку належного лікарського забезпечення населення.

Якість освітнього процесу формування професійної компетентності магістрів фармації у ЗВО України в умовах євроінтеграції впливає на подальший розвиток всієї фармацевтичної галузі.

Перспективами подальшого розвитку наряду дослідження є здійснення моніторингу якості експериментального навчання студентів з використанням розробленого НМК.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Воскобойнікова Г. Л., Довжук В. В. Введення у фармацію. Навчально-методичний комплекс «Навчальні дисципліни професійної підготовки магістра фармації». Київ, 2019. Серія: Майстерні магістеріуму. 150 с.
2. Воскобойнікова Г. Л. Належні практики у фармації: навчально-методичний комплекс. Київ, 2018. Серія: Майстерні магістеріуму. 210 с.
3. Довжук В., Холіна Я. Формування психологічних та етичних принципів у майбутнього провізора. *Формування Національної лікарської політики за умов впровадження медичного страхування: питання освіти, теорії та практики. III Всеукр. Наук.-практ. конф., м. Харків, 12 березня 2015 р.* / ред. кол.: А.С. Немченко та ін. Х.: Вид-во НфаУ, 2015. С. 254–255.
4. Настанова «Лікарські засоби. Фармацевтична розробка біотехнологічних та біологічних продуктів», розроблена відповідно до документу ЕМЕА/СНМР/ ВWP/328/99. 30с.
5. Настанова з валідації процесів ЕМА/СНМР/СVMP/QWP/BWP/ 70278/2012-Rev1 Guideline on process validation for finished products - information and data to be provided in regulatory submissions,
6. Настанова ЕМА/СНМР/QWP/245074/2015 Guideline on manufacture of the finished dosage form, 4 July 2017.
7. Yu L. X., Amidon G., Khan M. A. Understanding Pharmaceutical Quality by Design. *The AAPS Journal*. 2014. Vol. 16. P. 771–783.
8. QbD: Improving Pharmaceutical Development and Manufacturing Workflows to Deliver Better Patient Outcomes Accessed October 25, 2017 URL: <http://www.pharmtech.com/qbd-improving-pharmaceutical-development-and-manufacturing-workflows-deliver-better-patient-outcomes>

REFERENCES

1. Voskoboynikova G. L., Dovzhuk V.V. (2019) Vvedennya u farmaciyu. Navchal'no-metody'chny'j kompleks «Navchal'ni dy'scy'pliny' profesijnoyi pidgotovky' magistra farmaciyi». [Introduction to pharmacy. Educational and methodical complex "Educational disciplines of professional training of the master of pharmacy"]. Series: Master's Workshops. Kyiv, 2019. 150 p. [In Ukraine]
2. Voskoboynikova G. L.(2018). Nalezhni prakty'ky' u farmaciyi: navchal'no-metody'chny'j kompleks. [Good practices in pharmacy: educational and methodological complex]. Series: Master's Workshops. Kyiv, 2018. 210 p. [In Ukraine]
3. Dovzhuk V., Kholina J. (2015) Formuvannya psy'xologichny'x ta ety'chny'x pry'ncy'piv u majbutn'ogo provizora. [Formation of psychological and ethical principles in the future pharmacist]. *Formation of the National Medical Policy under the conditions of introduction of health insurance: questions of education, theory and practice*. III All-Ukrainian. Scientific-practical Conf., Kharkiv, March 12, 2015 / ed. Qty: A.S. Nemchenko and others. H.: NfaU Publishing House, 2015. S. 254–255. [In Ukraine]
4. Nastanova «Likars'ki zasoby'. Farmacevty'chna rozrobka biotexnologichny'x ta biologichny'x produktiv». [Guidelines "Medicines. Pharmaceutical development of biotechnological and biological products ", developed in accordance with document EMEA] / CNMP / BWP / 328/99. 30c. [In EU]
5. Nastanova z validaciyi procesiv. [Guidelines for process validation EMA / CHMP / CVMP / QWP / BWP / 70278/2012-Rev1. Guideline on process validation for finished products - information and data to be provided in regulatory submissions]. [In EU]
6. Nastanova EMA [Guideline EMA / CHMP / QWP / 245074/2015. Guideline on manufacture of the finished dosage form]4 July 2017. [In EU]
7. Yu L. X., Amidon G., Khan M. A. (2014). Understanding Pharmaceutical Quality by Design. *The AAPS Journal*. Vol. 16. P. 771–783. [In EU]
8. QbD: Improving Pharmaceutical Development and Manufacturing Workflows to Deliver Better Patient Outcomes Accessed October 25, 2017 URL: <http://www.pharmtech.com/qbd-improving-pharmaceutical-development-and-manufacturing-workflows-deliver-better-patient-outcomes> [In EU]

результаты научных исследований совершенствования фармацевтического производства стратегий развития надлежащего лекарственного обеспечения населения.

Для практического внедрения результатов проектирования процесса формирования профессиональной компетентности в системе профессиональной подготовки магистров фармации и разработки научно-методического обеспечения – научно-методического комплекса формирования профессиональной компетентности магистров фармации применены методы научно-теоретического уровня, предусматривающие теоретический анализ научно-методической литературы, осуществление системного анализа педагогического опыта профессиональной подготовки магистров фармации в университетах Центральной и Восточной Европы и Украины.

Обоснованно доказано, что качество образовательного процесса формирования профессиональной компетентности магистров фармации в ЗВО Украины в процессе профессиональной подготовки в условиях евроинтеграции влияет на дальнейшее развитие всей фармацевтической отрасли.

Ключевые слова: будущие магистры фармации, профессиональная подготовка, профессиональная компетентность, отраслевые инновации, учебный процесс, научно-методическое обеспечение.

DOVZHUK VICTORIA

Candidate of Pharmaceutical Sciences,
Associate Professor,
Associate Professor of Organization and
Economics of Pharmacy
National Medical University named after
O.O. Bogomolets,
Kyiv, Ukraine

DEVELOPMENT AND IMPLEMENTATION OF SCIENTIFIC AND METHODOLOGICAL COMPLEX OF SPECIAL EDUCATIONAL DISCIPLINES FOR THE FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCE OF MAGICIANS

The article reveals the rationale for designing the educational process of formation of professional competence of masters of pharmacy in the system of professional training, modernization of content taking into account its integrated structure, by developing and implementing a scientific and methodological set of special disciplines

It is important to provide a theoretical and methodological basis for the formation of professional competence in terms of European integration modernization changes in the training of modern masters of pharmacy, as the

formation of its components in higher pharmaceutical education in Ukraine on the basis of implementing best practices in universities in the EU Europe is helping to improve the training of competitive graduates adapted to the European labor market.

According to the results of the theoretical study it is established that important aspects that contribute to the improvement of master's degree are the integration of pharmaceutical education into the European educational space, which provides justification, implementation of necessary modernization changes in didactics of special pharmaceutical disciplines. competencies of masters of pharmacy.

It is determined that in the process of professional training of masters of pharmacy an important factor is the design, development and implementation of scientific and methodological support, including industry innovations, research results, improvement of pharmaceutical production, strategies for proper drug supply.

For practical implementation of the results of designing the process of formation of professional competence in the system of professional training of masters of pharmacy and development of scientific and methodological support - scientific and methodical complex of formation of professional competence of masters of pharmacy, methods of scientific and theoretical level were used. pedagogical experience of professional training of masters of pharmacy in the universities of Central and Eastern Europe and Ukraine.

It is substantiated that the quality of the educational process of formation of professional competence of masters of pharmacy in the Free Economic Zone of Ukraine in the process of professional training in the context of European integration affects the further development of the entire pharmaceutical industry.

Key words: future masters of pharmacy, professional training, professional competention, branch innovations, educational process, scientific and methodical providing.